

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
részitélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.570/2015/5.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke, előadó bíró
Dr. Tallián Blanka bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Göndös Gábor ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dr. Nehéz-Posony Márton ügyvéd

A per tárgya: elmaradt juttatások

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.117/2015/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 22.M.1878/2013/20.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.117/2015/7. számú részítéletének az alperest 30.000 (harmincezer) forint szabadságmegváltás és ennek késedelmi kamata megfizetésére kötelező rendelkezéseit meghaladóan az elsőfokú ítéletet megváltoztató döntését – a perköltség és illetékviselésre vonatkozó rendelkezésekre is kiterjedően – hatályon kívül helyezi, és e körben a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 22.M.1878/2013/20. számú ítéletét helybenhagyja, az alperest a felperes javára tizenöt napos határidővel 30.000 (harmincezer) forint szabadságmegváltás és ennek 2013. szeptember 11-étől számított késedelmi kamata megfizetésére kötelező jogerős részítéleti rendelkezést hatályában fenntartja. Az elsőfokú ítéletet helybenhagyó rendelkezéseit nem érinti.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 190.000 (egyszázkilencvenezer) forint és 51.300 (ötvenegyezer-háromszáz) forint áfa együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási rész költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 80.000 (nyolcvanezer) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási rész illetéket.

A felperes által le nem rótt 169.600 (egyszázhatvankilencezer-hatszáz) forint elsőfokú, 120.600 (egyszázhúszezer-hatszáz) forint másodfokú és 150.800 (egyszázötvenezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási rész illetéket az állam viseli.

A részítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 1996. július 1-jétől állt az alperesnél munkaviszonyban, üzletvezetőként dolgozott. Az alperes 2012. november 9-én a felperest az üzem területéről kiutasította. A felek között ezt követően levélváltás történt.
- [2] A 2012. december 21-én kelt levelében az új ügyvezető igazgató, P.P. kérte a felperest, hogy a munkaviszonya megszűnésére tekintettel a birtokában lévő, a munkáltató tulajdonát képező ingóságokat, így a céges autót, a mobiltelefont, a kulcsokat és a kaputávirányítót haladéktalanul szolgáltatassa vissza, az elszámolásra felvett előleget fizesse meg. Később, a 2013. január 8-án kelt levelében az ügyvezető igazgató arra kérte a felperest, hogy ne látogassa az alperes üzemi területeit, és ismételten felhívta őt az ingóságok visszaszolgáltatására.
- [3] A felperes 2013. január 8-án kelt levelében arra hivatkozott, hogy a munkaviszonya megszüntetésére vonatkozó felmondó levelet részére szabályosan nem kézbesítették, azt az átvételre nem jogosult személy a felperes által ismeretlen időpontban vette át. Amennyiben az alperes a munkaviszonyt felmondta, úgy a felmondást vele is közölni kell. Bejelentette továbbá, hogy a megküldött végelszámolást nem tudja elfogadni, kérte a munkáltatói felmondás indokolását.
A felperes a 2013. január 31-én kelt, az alperes tulajdonosának címzett levélben közölte, hogy nem hivatalos tudomása szerint a munkaviszonya felmondásra került, de mivel a felmondást nem kapta kézhez, a munkaviszonyát továbbra is érvényesen fennállónak tekinti, a cégautót továbbra is használja, a kiadásokkal kapcsolatos igényét a munkáltatóval szemben érvényesíteni fogja.
- [4] 2013. február 7-én az ügyvezető igazgató tájékoztatta a felperest, hogy a munkaviszonyát 2012. december 18-ai keltű felmondással megszüntette, és ismételten felszólította őt arra, hogy a még

birtokában lévő céges eszközöket 2013. február 18-áig szolgáltatassa vissza.

- [5] Az alperes 2012. december 17-én kelt felmondással a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 75. § (1) bekezdésre hivatkozással a felperes munkaviszonyát megszüntette, melynek indokolását az Mt. 76. § (9) bekezdésére utalással mellőzte. A felmondást a tértivevény tanúsága szerint K.J. meghatalmazottként 2012. december 20-án vette át. A posta 2013. június 21-én kelt iratában elismerte, hogy az alperes küldeményét jogosulatlan átvevő részére kézbesítették.
- [6] Az alperes 2013. június 27-én egy újabb felmondást közölt a felperessel azzal, hogy a munkaviszonya 2013. augusztus 31-ével szűnik meg.
- [7] A felperes a munkáltató tulajdonát képező ingóságokat nem szolgáltatatta vissza. Az alperes 2013. február 17-éig a felperessel elszámolt.

A kereseti kérelem, viszontkereset és az alperes védekezése

- [8] A felperes 2013. április 8-án nyújtott be keresetet. Kérte az alperes arra kötelezését, hogy 2013. augusztus 31-éig fizesse meg az elmaradt juttatásait: elmaradt munkabér, szabadságmegváltás, gépkocsihasználat költsége, telefonköltség, cafeteria, jutalom címén kamatokkal növelt összegben. A 2012. november-december hónapokra esedékes havi 1.500 Euro honorárium és kamatai megfizetésére is igényt tartott.
- [9] A felperes álláspontja szerint a munkaviszonyát az alperes második felmondása 2013. augusztus 31-ével szüntette meg, eddig az időpontig köteles vele az alperes elszámolni.
- [10] Az alperes a kereset elutasítását arra hivatkozással kérte, hogy a felperes a felmondásról 2013. január 8-án legkésőbb tudomást szerzett. Ezt igazolja a felek közötti levélváltás. A felperes jogviszonyának megszüntetésére indokolás nélkül jogszerűen került sor, mert nyugdíjasként foglalkoztatták. 2013. február 17-éig a felperessel teljes körűen elszámolt. A második felmondás kiadására csak az első felmondás megerősítéseként került sor, de az alperesnek a perben az volt változatlanul az álláspontja, hogy a munkaviszony a 2012. december 17-ei felmondással szűnt meg.
- [11] Az alperes a viszontkeresetében kérte a felperest az elszámolási kötelezettséggel átvett 100.832 forint visszafizetésére kötelezni.

Az első- és másodfokú ítélet

- [12] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 22.M.1878/2013/20. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest az alperes javára a 100.832 forint visszafizetésére. Marasztalta a felperest az alperes javára perköltségben. Megállapította, hogy a le nem rótt illetéket az állam viseli.

- [13] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a felperes nem kérte annak megállapítását, miszerint a munkáltató akár szóban, akár írásban a munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg, ezért a bíróság csak arról foglalt állást, hogy a felmondás mikor hatályosult. A bizonyítási eljárás alapján megállapította, hogy a felperes legkésőbb 2013. január 8-án tudomást szerzett a munkaviszonya megszüntetéséről, és arról is, hogy a munkáltatói intézkedést az arra nem jogosult személy, az általa ismert K.J. vette át.
- [14] Az elsőfokú bíróság a felperes 2013. augusztus 31-éig terjedő időszakra vonatkozó elmaradt munkabérigényét elutasította, mert álláspontja szerint a munkaviszonyt a 2012. december 17-én kelt felmondás megszüntette, és az alperes a felmondáshoz kapcsolódó juttatásokat a felperesnek megfizette.
- [15] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperesnek 2013. évre nem jár telefonhasználati díj, gépkocsihasználati költség, mert a jogviszonya 2013-ban már nem állt fenn, továbbá a munkáltató ingóságait visszatartotta. A cafeteriára pedig azért nem jogosult, mert munkavégzési kötelezettség 2013. évben nem terhelte. A felperes számlákkal kapcsolatos igényét megalapozatlannak ítélte, mert nem igazolta, hogy az abban szereplő összegeket a munkáltató érdekében fizette ki.
- [16] A szabadságmegváltással kapcsolatos keresetet 2012. évre azért nem találta alaposnak, mert egyszemélyi felelős vezetőként a munkaviszonyra vonatkozó szabályokat betartva a szabadságot neki kellett volna nyilvántartania, és ezen kötelezettségét nem teljesítette. 2013. évre szabadságra pedig azért nem jogosult, mert a jogviszonya legkésőbb 2013. január 8-án megszűnt.
- [17] Az alperes viszontkereseti kérelmének helyt adott, mert a felperes a 2012. decemberben elszámolásra átvett összegből 100.832 forinttal nem számolt el.
- [18] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.117/2015/7. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekintette, és a fellebbezett részében részben megváltoztatta. Megállapította, hogy a felperes munkaviszonya 2013. augusztus 31-én szűnt meg. Kötelezte az alperest a felperes javára tizenöt napos határidővel 2013. február 17-étől 2013. augusztus 31-éig terjedő időszakra meg nem fizetett munkabér címén 1.387.736 forint, továbbá 149.900 forint szabadságmegváltás és ezen összegek 2013. szeptember 11-étől számított törvényes késedelmi kamata megfizetésére. Egyebekben az elsőfokú részítéletet a per főtárgya tekintetében helyben hagyta. Az illeték és perköltség tekintetében megváltoztatva kötelezte az alperest az állam javára kereseti és fellebbezési illeték, a felperes javára első- és másodfokú perköltség megfizetésére megállapítva, hogy a felperest terhelő illetéket mindkét eljárásban az állam viseli. Az elsőfokú bíróságot utasította, hogy a felperes 2012. november-december hónapokban esedékes havi 1.500 Euro honorárium és kamatai iránti keresetét bírálja el.
- [19] A másodfokú bíróság a munkaviszony megszüntetés körülményeit

vizsgálva az Mt. 24. § (1) bekezdésre utalva kiemelte, hogy a munkaviszonyt megszüntető munkáltatói intézkedés közlése akkor szabályszerű, ha azt személyesen a munkavállaló, vagy az arra jogosult személy veszi át. Az alperes 2012. december 17-én kelt felmondásának közlése a posta igazolása szerint nem szabályszerű, ezért az intézkedés jogszerűen nem szüntethette meg a felperes munkaviszonyát (különös tekintettel nem 2013. január 8-án, hiszen a felmondási idő ezen a napon még nem járt le). A perben nem annak volt jelentősége, hogy a felperes tudomást szerzett-e, illetőleg mikor és milyen módon a felmondásról, hanem annak, hogy a jogszabálynak megfelelő módon történt-e a felmondás közlése.

- [20] A munkaviszonyt az alperes második alkalommal kiadott, a felperes által is jogszerűnek tartott felmondása szüntette meg, ezért a megszűnés napja 2013. augusztus 31.
- [21] A felperes a munkaviszony megszűnéséig, azaz 2013. augusztus 31-éig jogosult az elmaradt munkabérre, amelyet személyi alapbérrel számolt. Jogosult továbbá a 2013. évi szabadságnak eddig az időpontig járó időarányos összegére, melyet az alperes nem fizetett meg.
- [22] A 2012. évi szabadságmegváltás iránti igényt az elsőfokú bíróság jogszerű indokkal utasította el. A másodfokú bíróság egyetértett a 2013. évi cafeteria juttatás, gépkocsi- és telefonhasználati költség elutasításának indokaival is. Megállapította, hogy a felperesnek a jutalom címén előterjesztett igénye is megalapozatlan, mert az erre való jogosultságát a felperes a perben nem bizonyította.
- [23] A felperes a 2012. november-december hónapokra honorárium címén előterjesztett igényétől a perben nem állt el, ezért a törvényszék utasította az elsőfokú bíróságot ezen kereseti kérelem elbírálására.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [24] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős részítélet hatályon kívül helyezésével az elsőfokú részítélet helybenhagyását, a felperes perköltségben marasztalását kérte.
- [25] Álláspontja szerint a törvényszék részítélete az Mt. 24. § (1) - (3) bekezdését sérti. Az Mt. jognyilatkozat közlésére vonatkozó szabályainak az a célja, hogy annak hatályosulását, azaz tartalmának megismerését szavatolják. Ha erre vonatkozóan a nyilatkozattevőt nem terheli mulasztás, a címzettet viszont igen, akkor a kézbesítéshez fűződő jogkövetkezmények a tényleges kézbesítés hiányában is alkalmazhatóak. A kézbesítési vélelemnek is az az alapja, hogy a címzett a vélelmet megalapozó körülmények között is olyan helyzetben volt, vagy lehetett volna, hogy a küldemény tartalmát megismerhesse. Ez azt is jelenti, hogy ha a küldemény tartalmának tényleges megismerése bizonyított, akkor a „szabályszerűség önmagában irreleváns”.
- [26] Az Mt. 24. § jogsértő értelmezésével a törvényszék nem értékelte

jelentőségüknek megfelelően az elsőfokú eljárásban bizonyított tényeket: a felperes a felmondást kézhez vette, mert csak így szerezhette tudomást arról, hogy annak nem volt indokolása; együttműködési kötelezettségét megszegve nem gondoskodott arról, hogy az alperessel közölt címén a küldemények teljes körűen kézbesíthetők legyenek; a posta igazolta, hogy a meghatalmazott részére a kézbesítés megtörtént, az alperest tehát mulasztás nem terheli; a felperes nyilatkozott arról, hogy K.J. máskor is vett már át neki szóló küldeményeket.

- [27] Az elsőfokú bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a felmondás attól függetlenül a felperes tudomására jutott, hogy azt ki és mikor adta át a számára. Jelentősége a nyilatkozat tartalma megismerésének van, amely legkésőbb 2013. január 8-án megtörtént. Az alperes nem állította, hogy e napon meg is szűnt a felperes munkaviszonya. A másodfokú bíróság okszerűtlenül nem tekintette a felmondás átvevőjét átvételre jogosult személynek. Okszerűtlen mérlegelés eredménye annak megállapítása, hogy a felmondás nem hatályosult, mert életszerűtlen, miszerint K.J. az általa átvett küldeményt nem adta át a felperesnek, hiszen korábban is kézbesítettek az ő kezéhez a felperes, illetve a fia nevére címzett küldeményeket.
- [28] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős részítélet hatályában fenntartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [29] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [30] Az elsőfokú bíróság helytállóan emelte ki, hogy a felperes nem terjesztett elő keresetet a munkaviszony megszüntetése jogellenességének megállapítása iránt. Peradat, hogy a munkáltató 2012. december 17-ei keltezéssel felmondást adott ki, a 2012. december 21-én és a 2013. január 8-án felperesnek megküldött leveleiben megerősítette a munkaviszony megszüntetési szándékát. Ez utóbbi két levelet a felperes bizonyítottan megkapta, a 2013. január 8-án kelt leveléből megállapíthatóan pedig a 2012. december 17-ei felmondó levél tartalmáról is tudomása volt, hiszen kérte a felmondás indokolását.
- [31] Az elsőfokú bíróság a Pp. 215. §-nak megfelelően a kereseti kérelem és ellenkérelem keretei között - a munkaviszony megszüntetés jogszerűségének vizsgálatát mellőzve - helyesen állapította meg, hogy a felperes legkésőbb 2013. január 8-án tudomást szerzett a munkáltató munkaviszonyt megszüntető döntéséről. Ezért annak, hogy a 2012. december 17-ei felmondás kézbesítése szabályszerűen, az Mt. 24. § (1) bekezdésének megfelelően megtörtént-e, a felperesnek az alperessel történő elszámolásra irányuló kereseti kérelme elbírálásakor nem volt döntő jelentősége.
- [32] A munkáltató munkaviszonyt megszüntető szándékáról a felperes 2013. január 8-án már tudott, tehát a munkaviszonyt megszüntető

munkáltatói döntés legkésőbb e nappal a felperessel közöltnek tekinthető. Ezért a munkáltató 2013. június 27-ei írásbeli felmondása joghatás kiváltására nem volt alkalmas, a felperes munkaviszonya ugyanis a munkáltató korábbi eljárásával már megszűnt (Mfv.II.10.341/2001.). A felperes így megalapozatlanul kérte annak megállapítását, hogy a munkaviszonya 2013. augusztus 31-én szűnt meg, és megalapozatlanul kérte ezen időpontig az alperes elmaradt munkabér és szabadságmegváltás megfizetésére kötelezését is.

- [33] A felperes által sem vitatottan az alperes 2013. február 17-éig a munkabérét megfizette. A 2012. december 17-ei keltezésű felmondás alapján számított felmondási idő jogellenességének megállapítására irányuló kereset hiányában a felperes ezen időpontot meghaladóan elmaradt munkabér iránti igényt nem érvényesíthetett jogszerűen. Az alperes viszont nem igazolta, hogy a felperessel az általa figyelembe vett időpontig (2012. február 17-ig) teljes körűen elszámolt. Az alperes által csatolt bérszámfejtési lap tanúsága szerint 2013. évre vonatkozóan a felperesnek szabadságot nem váltott meg. Ezért a felek által nem vitatottan a 2013. évre járó 30 nap szabadságból ezen időpontig a felperest 4 nap szabadság illette meg az Mt. 121. § alapján, amelyet a munkáltató pénzben köteles megváltani az Mt. 125. § szerint ($4 \times 7.492 \text{ Ft} = 29.968 \text{ Ft}$, kerekítve 30.000 Ft).
- [34] A fentiekre tekintettel a Kúria Pp. 275. § (4) bekezdés alapján a jogerős részítéletnek a 4 nap szabadság pénzbeni megváltásának összegét meghaladó marasztalásról hozott, az elsőfokú ítéletet megváltoztató rendelkezését hatályon kívül helyezte, és az elmaradt munkabér megfizetésére és a munkaviszony megszűnésének időpontja megállapítására irányuló keresetet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést helybenhagyta, míg a jogerős részítélet alperest 4 nap szabadság 30.000 forint kamatokkal növelt összegben történő pénzbeni megváltására kötelező döntését hatályában fenntartotta. A jogerős részítéletnek az ezt meghaladó, keresetet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezését helybenhagyó döntését a Kúria - felülvizsgálat hiányában - nem érintette.
- [35] A pernyertesség-pervesztesség arányának megváltozására tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján a jogerős részítélet részperköltség és részilleték viselésre vonatkozó rendelkezését is hatályon kívül helyezte, és a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján kötelezte a túlnyomórészt pervesztes felperest az alperes javára első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási részköltség megfizetésére első fokon 2.856.780 forint, másodfokon és a Kúria előtt 1.537.636 forint pertárgyértékre vetítve a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) és (6) bekezdése alapján a 4/A. §-ban foglalt áfával növelt összegben.
- [36] A Kúria a részben pervesztes alperest pervesztességére tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés alapján kötelezte az együttes első- másodfokú és felülvizsgálati eljárási részilleték megfizetésére az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 43. § (1) bekezdés a) pontjában, 46. § (1) bekezdésében, és az 50. § (1)

bekezdésében foglalt minimális összegben.

- [37] A munkavállalói költségkedvezményben részesülő felperes helyett a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § alapján az állam viseli a fenti pertárgyértékre vetített, az Itv. fenti rendelkezései alapján számított kereseti, fellebbezési és felülvizsgálati eljárási részilletéket.

Záró rész

- [38] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. április 27.

**Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, dr. Tallián
Blanka s.k. bíró,
dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró**

A kiadmány hiteléül:

Nné

tisztviselő